ASSURANCE &
OVERHEIDSACCOUNTANTS

ACCOUNTANTSRAPPORT 2022

GEMEENTE HEILOO

ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS

INHOUDSOPGAVE **PAGINA**

1. BESTUURLIJKE SAMENVATTING ... 1
1.1 Ontwikkelingen COVID-19, Oekraïne- en Energiecrisis en inflatie ... 1
1.2 Bedrijfsvoering BUCH ... 2
1.3 Interne beheersing toereikend ... 2
1.4 Stand Wmo en Jeugdzorg ... 3
1.5 Samenvatting bevindingen ... 3

2. CONTROLEPLAN, RISICOANALYSE, TOLERANTIES ... 5
2.1 Controleplan, -aanpak en -protocol ... 5
2.2 Controleaanpak en risicoanalyse ... 5
2.3 Goedkeuringstoleranties ... 6

3. UITVOERING VERBIJZONDERDE INTERNE CONTROLES EN INTERIM-CONTROLE 7
3.1 Intern controleplan 2022 ... 7
3.2 Samenvatting review bevindingen uit de interim-controle en de VIC ... 7
3.3 Spend-analyse 2018-2022 aanbestedingen ... 9
3.4 Aanbesteden en noodopvang Oekraïners ... 9
3.5 Prestatie-akkoord bij leveringen of diensten ... 10
3.6 Coulance bij de vaststelling subsidies ... 11
3.7 Opvolging bevindingen interim-controle ... 11

4. PARTICIPATIE, WMO, JEUGDHULP EN PGB ... 13
4.1 Overdracht Participatiewet en afstemming met accountant ... 13
4.2 Interne beheersing Jeugdhulp en Wmo ... 13
4.3 Afrekenbestand 2022 voor Heiloo ... 13
4.4 Beoordeling status productieverklaringen 2022 ... 14
4.5 Persoonsgebonden budget (PGB ... 14
4.6 Controle op de levering van zorg ... 14

5. ADMINISTRATIE EN FINANCIEEL RESULTAAT 2022 ... 16
5.1 Jaarrekeningproces in fases ... 16
5.2 Begrotingsrechtmatigheid ... 16
5.3 Budgetbeheer ... 17
5.4 Investeringskredieten ... 17
5.5 Administratievoering ... 17
5.6 Opmerkingen jaarverslaggeving ... 17
5.7 Programmarekening van baten en lasten ... 18
5.8 Uitbesteding van de gemeentelijke belastingen en leges ... 18

6. BALANS EN FINANCIELE POSITIE 20
6.1 Ontwikkeling eigen vermogen 20
6.2 Voortgang Aansluiting A9 20
6.3 Actualisatie grondexploitaties 21
6.4 Zandzoom 23
6.5 Voorzieningen en claims 23

7. SINGLE INFORMATION EN SINGLE AUDIT (SISA) 25
7.1 Algemeen 25
7.2 Toenemend aantal regelingen 25
7.3 Opmerkingen SiSa 25
7.4 Tabel van fouten en onzekerheden 26

8. AUTOMATISERING 27
8.1 Onderzoek IT auditor kern applicaties 27
8.2 ENSIA 2022 27

9. ONTWIKKELINGEN WET- EN REGELGEVING 28
9.1 Rechtmatigheidsverantwoording 2023 28
9.2 Wijzigingen in controleverklaring 28
9.3 Handreiking Uniform Control Framework (Commissie BADO) 28
9.4 Handreiking Continuïteit (Commissie BADO) 29
9.5 Notitie Specifieke uitkeringen met een gering bedrag 29
9.6 Invoering Omgevingswet is een feit 29
9.7 Aanpassingen in Notitie Overhead 30
9.8 Duurzaamheidsverslaggeving komt eraan 30

10. CONCLUSIE 31
10.1 Geconstateerde fouten en onzekerheden 31
10.2 Controleverklaring 31

Tabel bevindingen SiSa 2022 33

ASSURANCE &
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Aan de gemeenteraad van de
gemeente Heiloo
Postbus 1
1850 AA HEILOO

Haarlem, 6 juli 2023

Reg.nr. : 101699/215/474/1044
Betreft : Accountantsrapport 2022 gemeente Heiloo

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de gemeente Heiloo gecontroleerd. De accountantscontrole is in twee fasen uitgevoerd: een interim-controle in de maand oktober 2022 en de uitvoering van de eindejaarscontrole medio maart-april 2023. Conform uw planning is de eindejaarscontrole tijdig afgerond, waarmee ook het bestuurlijk proces van de jaarrekening 2022 binnen de door u gestelde termijnen kan worden gerealiseerd.

In dit accountantsrapport geven wij onze belangrijkste controlebevindingen weer.

1. BESTUURLIJKE SAMENVATTING

1.1 Ontwikkelingen COVID-19, Oekraïne- en Energiecrisis en inflatie

Zoals in de inleiding van de jaarstukken 2022 van de gemeente Heiloo is verwoord, stond het afgelopen boekjaar onder meer in het teken van de afhandeling en het herstel na de COVID-19. Maar ook de noodopvang van Oekraïners en de asielcrisis heeft impact op zowel burgers en bedrijven als op de gemeentelijke organisatie. Vanaf begin maart 2022 vangt uw gemeente Oekraïners op, op diverse locaties en bij particulieren. Uw gemeentehuis zal hiervoor naar verwachting in de loop van 2023 worden ingericht nu het voormalig Rabobankkantoor is aangekocht als nieuw gemeentehuis. Daarnaast is via de Veiligheidsregio's door de regering een beroep gedaan op alle gemeenten om crisisopvang te regelen. In samenwerking met de Veiligheidsregio wordt aan vluchtelingen crisisnoodopvang geboden. De opvang loopt door in 2023.

De oorlog in de Oekraïne heeft verder een groot effect op de energieprijzen in Europa en heeft tevens de inflatie fors aangewakkerd. De gevolgen daarvan zijn in 2022, maar ook op dit moment nog steeds voelbaar. Door de Oekraïne-crisis zijn de benzine, gas- en elektriciteitsprijzen enorm gestegen. Om aan de hoge prijzen voor burgers het hoofd te bieden heeft de regering in 2022 een energietoeslag voor de laagste inkomens in het leven geroepen. De gemeente is als doorgeefluik verantwoordelijk voor het uitkeren van de toeslagen aan rechthebbenden.

1.2 Bedrijfsvoering BUCH

Het moge duidelijk zijn dat de hiervoor genoemde ontwikkelingen in taken, mede vanwege nieuwe wet- en regelgeving, naast reguliere taken, een behoorlijke impact heeft op de bedrijfsvoering en de ambtelijke capaciteit als we dit bezien vanuit de Werkorganisatie BUCH[1]. Uw gemeente huurt immers capaciteit in op basis van de dienstverleningsovereenkomsten en ook daar zijn de mogelijkheden niet onbeperkt. We constateren dat de Werkorganisatie BUCH er tot op heden in slaagt om de gevraagde werkzaamheden uit te voeren. Maar de druk op de organisatie blijft hoog en we lezen in de jaarstukken van de Werkorganisatie BUCH dat het ziekteverzuim hoog is.

De maatschappelijke en economische ontwikkelingen hebben ook gevolgen voor de bedrijfsvoering. Immers het aantal vacatures neemt toe en het vinden (en behouden) van kwalitatief personeel en het inhuren van deskundige projectleiders voor de vele projecten is in de huidige arbeidsmarkt op zichzelf al een lastige opgave. Dit is overigens een breed maatschappelijk probleem en speelt overal in de maatschappij. Om het verloop van goede medewerkers zoveel mogelijk te beperken wordt het ‘binden’ door middel van voldoende uitdagend werk, doorgroeimogelijkheden tezamen met prima secundaire arbeidsvoorwaarden van steeds groter belang.

1.3 Interne beheersing toereikend

Uit onze controles blijkt dat de BUCH-organisatie, als wij kijken naar de (financiële) processen en het financieel-administratief beheer, over de hele linie genomen, op een voldoende niveau zit. En de opzet van de (verbijzonderde) interne controles kan als basis fungeren voor de rechtmatigheidsverantwoording vanaf 2023. De IC-plannen 2022 zijn door de verschillende teams respectievelijk domeinen tijdig opgesteld en de interne controles (IC) zijn ook uitgevoerd. Overall neemt het aantal bevindingen, als we dit afzetten tegen voorgaande jaren, verder af. Dit speelt met name bij de VIC bij Domein Samenleven.

Als kritische kanttekening merken wij wel op dat er vertraging is opgetreden in de uitvoering/afwikkeling van het 3e tertiair 2022. De IC en de rapportages zijn later ter beoordeling aangeleverd.

Ons beeld bij de interne controles

Het beeld dat wij hebben is dat de interne controles het afgelopen jaar toch net wat minder prioriteit heeft gekregen. En natuurlijk kunnen we daar wel argumenten voor vinden: we denken aan incidentele taken/werkzaamheden, capaciteitsproblemen vanwege extra taken, alsmede de overdacht van werkzaamheden aan nieuwe (tijdelijke) medewerkers voor de VIC in verband met vertrek van medewerkers.

Wij zien dat er aandachtsgebieden zijn waaraan minder voortuitgang is geboekt dan gepland en sommige bevindingen zijn ‘hardnekkig’. In onze managementletter 2022 van 13 december 2022 hebben wij de stand van zaken al nader geduid. Wij blijven daarom aandacht vragen voor onderwerpen die meer organisatie-breed spelen en waaraan langere tijd aan gewerkt wordt: het dossierbeheer en het zaaksysteem (Decos Join), inclusief het contracten- en verplichtingenbeheer.

[1] We denken aan onder meer de overdracht van taken en medewerkers naar Zaffier, de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording, Omgevingswet en de ICT-projecten.

Wijze follow-up bevindingen interim-controle en de VIC
De bevindingen uit de interim-controle en de VIC zijn intern vastgelegd in een voortgangslijst en van deze lijst wordt de voortgang bewaakt. Ook meer gemeente specifieke bevindingen zijn hierin meegenomen. De input op de voortgang komt terug vanuit de domeinen. Wij hebben hiervan kennis genomen. Er is op de verschillende onderdelen in de bedrijfsvoering veel inzet geweest om opvolging van de openstaande adviezen uit de managementletter, de VIC en voorgaande rapportages zo veel mogelijk te realiseren. En natuurlijk zijn er altijd verbeterpunten mogelijk. In dit accountantsverslag hebben wij de belangrijkste aandachtspunten verwoord en aangegeven wat de huidige status is.

1.4 Stand Wmo en Jeugdzorg

Op het moment van afsluiten van onze controle is er voor de Wmo en Jeugdhulp een overwegend positief beeld als wij kijken naar de aangeleverde productieverantwoordingen en controleverklaringen over 2022. De ontvangen controleverklaringen over de zorgleveringen 2022 zijn dit jaar alle goedkeurend van aard - voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid. Helaas heeft de Sociale Verzekeringsbank (SVB) ook dit jaar bij de verantwoordingen Jeugdwet en Wmo wederom geen goedkeurende controleverklaring ontvangen (net als vorig jaar een beperking getrouwheid en afkeuring voor de rechtmatigheid).

Omdat uw gemeente (nog) niet van alle instellingen productieverantwoordingen en/of controleverklaringen heeft ontvangen, hebben wij een ‘rest' onzekerheid meegewogen bij onze oordeelvorming voor de rechtmatigheid, dit in lijn met voorgaande jaren. Na het opstellen van de concept jaarrekening van de gemeente Heiloo zijn er nog declaraties en/of afrekeningen van derden binnengekomen. Deze posten waren op zich zelf niet materieel, maar (deels) alsnog in de definitieve concept jaarrekening 2022 verwerkt.

1.5 Samenvatting bevindingen

In deze paragraaf geven wij onze bestuurlijk belangrijkste conclusies naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controle van de jaarrekening 2022 weer.

In onderstaande tabel hebben wij de in deze rapportage opgenomen aanbevelingen, bevindingen als volgt samengevat:

Par.	Onderwerp	Oordeel	Aanbeveling / toelichting
10.1	Getrouwheid	Goedkeurend	Zie ook controleverklaring.
10.1	Rechtmatigheid	Goedkeurend	Zie ook controleverklaring.
7.	SiSa-verantwoording	Geen overschrijding	Aantal regelingen neemt toe (22). Er zijn enkele opmerkingen inzake SiSa-regelingen.
5.6	Naleving BBV	Jaarrekening is BBV proof	Voldoet aan het BBV; we hebben enkele aanbevelingen.
3.1,3.2, 9.1	Verbijzonderde interne controles (VIC en IC)	Toereikend, met opmerkingen IC	Aandacht voor tijdige uitvoering IC en de VIC mede gezien de rechtmatigheidsverantwoording voor 2023.

3.7	Opvolging aanbevelingen Managementletter en VIC	Gedeeltelijk, pragmatisch aanpak, loopt door naar 2023	Belangrijkste adviezen en aanbevelingen zijn opgepakt, dan wel in gang gezet. De follow-up wordt bewaakt op voortgang. Stand van zaken wordt aan college en raad (tussentijds) gemeld.
3.3,3,4, 3,5	(EU) Aanbestedingsbeleid incl. inhuur en specifiek uitgaven Oekraïne crisis	Verbetert, er zijn nog aandachtspunten	Naleving aanbestedingsregels en betrokkenheid inkoopadviseurs verbetert. Blijvend aandacht naleving interne (en externe) aanbestedingsregels en betrokkenheid inkoopadviseur(s) in het proces, vergroten bewustwording budgethouders. We vragen aandacht voor proces aanbestedingen 2023 m.b.t. uitgaven noodopvang Oekraïners.
5.2,5.3, 5.4	Begrotingsrechtmatigheid, budgetbeheer, investeringskredieten	Er zijn overschrijdingen op programma's	Geen (verwijtbare) programmaoverschrijding van de lasten, geen begrotingsonrechtmatigheid.
4.	Sociaal domein (Wmo en Jeugdhulp, Pgb)	Er zijn verbeterpunten	Interne beheersing toereikend, gemeente vooralsnog (mede) afhankelijk van zorgleveranciers en de SVB. Advies om beheersmaatregelen zoals beschreven in de SDO-Notitie 'Controle interne beheersing Jeugd en Wmo voor gemeenten en accountants' d.d. 21 januari 2019 zoveel mogelijk in de BUCH-organisatie te implementeren. Dit onderdeel is in de regiegroep Visie op de uitvoering belegd.
6.2, 6.3, 6.4	Grondexploitaties, voortgang A9, NAG 2023	Toereikend	Blijvend aandacht voor ontwikkelingen in de regio, wijzigingen in parameters, invloed op winstverwachting. Voortgang en resultaten vanwege hoge inflatiecijfers en beperktere beschikbaarheid van bouwmaterialen en personeel mogelijk knelpunt. Kortom, vooruitzichten zijn positief maar er zijn aandachtspunten.
8.	ICT/ ENSIA-BIO	Voldoende	Collegeverklaring en zelfevaluaties ENSIA/BIO 2022 zijn beschikbaar. Er wordt ten aanzien van Suwinet en Digd nog niet aan alle beveiligingsnormen voldaan. Zelfevaluaties zijn positief van oordeel.

2. CONTROLEPLAN, RISICOANALYSE, TOLERANTIES

2.1 Controleplan, -aanpak en -protocol

Onze controle is onderverdeeld in twee perioden, de interim-controle en de eindejaarscontrole. Tijdens de interim-controle richten wij ons op de opzet, het bestaan en de werking van de financiële processen alsmede op de kwaliteit van de uitvoering van interne controlemaatregelen en -programma's, dit zowel ten aanzien van getrouwheids- als rechtmatigheidsaspecten. Tijdens de eindejaarscontrole richten wij onze controle met name op de jaarrekeningposten en de SiSa bijlage en voeren wij aansluitcontroles, cijferbeoordelingen, verbandscontroles en daar waar noodzakelijk aanvullende gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit.

De reikwijdte van de opdracht tot controle van de jaarrekening 2022 is vastgelegd in het 'Controleprotocol voor de accountantscontrole 2022 inclusief Normenkader 2022' van de gemeente Heiloo, vastgesteld in uw raadsvergadering van 20 februari 2023. Daarnaast maken wij bij de planning van onze controle gebruik van het bijgevoegde normenkader 2022.

Het geheel van het controleprotocol 2022 inclusief het geactualiseerde normenkader 2022 is het uitgangspunt geweest voor de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden met betrekking tot de jaarrekening en het jaarverslag 2022. Wij hebben tevens in samenwerking met uw gemeente onze planning en aanpak zo veel mogelijk afgestemd op de situatie in de gemeente. Het gevolg van deze aanpak is dat hierdoor het jaarrekeningproces conform uw planning is gerealiseerd.

2.2 Controleaanpak en risicoanalyse

Bij aanvang van de controleopdracht hebben wij een (eerste) risico-inventarisatie uitgevoerd, waarbij de belangrijkste risico's waarmee de gemeente Heiloo te maken heeft, zijn geïdentificeerd. Deze risicoanalyse is een belangrijk onderdeel van de accountantscontrole en maakt derhalve deel uit van ons pre-audit gesprek. De risicoanalyse richt zich op zowel de externe risico's als de risico's in de bedrijfsvoering. Bij de inventarisatie is onze insteek primair gericht op de risico's in de processen die leiden tot mutaties in de balans en de programmarekening. Deze risico's zijn ondervangen in onze controleaanpak.

Onderdeel van onze controleaanpak is de (initiële) risicoanalyse. De risicoanalyse richt zich op een betrouwbare totstandkoming van de jaarrekening. De risicoanalyse is een dynamisch proces en stellen wij zo nodig gaande weg bij. Dat geldt ook voor de kernpunten in onze controle. De belangrijkste aandachtsgebieden voor onze controle zijn bij de gemeente Heiloo:

- de stand van zaken en ontwikkelingen ten aanzien van de verbijzonderde interne controles (VIC) mede in relatie met de rechtmatigheidsverantwoording (2023);
- de ontwikkeling bestedingen in het sociaal domein (Jeugdwet, Wmo, inclusief de Persoonsgebonden Budgetten);
- het proces aanbestedingen;
- ontwikkelingen in de grondexploitaties en infrastructurele projecten (realisatie A9);
- de ontwikkeling van de financiële positie;
- SiSa-regelingen in verband met toename aantal subsidieregelingen;
- effecten van de Oekraïne-crisis (en opvang overige vluchtelingen).

2.3 Goedkeuringstoleranties

Op grond van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) stelt de raad de goedkeuringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren. U heeft ons opgedragen om bij onze oordeelsvorming uit te gaan van de hierna vermelde goedkeuringstolerantie:

Goedkeuringstolerantie	Goed-Keurend	Beperking	Oordeel-ont-houding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (in % lasten)	≤ 1%	> 1% < 3%	–	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (in % lasten)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	–

Op basis van de jaarrekening 2022 van uw gemeente betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van afgerond 1% van de totale lasten inclusief reserves ad € 63.002.000 zijnde € 630.020 en een totaal van onzekerheden van 3% zijnde € 1,9 miljoen de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten. Zie ook blz. 97 van de jaarrekening 2022 van de gemeente Heiloo.

In het vigerende controleprotocol 2022 heeft u een rapporteringsgrens van € 75.000 vastgesteld.

3. UITVOERING VERBIJZONDERDE INTERNE CONTROLES EN INTERIM-CONTROLE

3.1 Intern controleplan 2022

De basis voor de verbijzonderde interne controle is het Intern controleplan 2022 van de Werkorganisatie BUCH. Het door het directieteam van de Werkorganisatie BUCH vastgestelde intern controleplan geeft inzicht in de activiteiten en voorwaarden (op hoofdlijnen) die nodig zijn ter uitvoering van deze interne audits ten behoeve van de BUCH-gemeenten. Om deze taak adequaat uit te voeren is er een planning gemaakt en zijn voorwaarden gesteld. De uitvoering van de verbijzonderde interne controles (mede ten behoeve van de vier gemeenten) vindt bij de BUCH plaats aan de hand van het hiervoor genoemde controleplan.

Het controleplan 2022 is vastgesteld met de verwachting de rechtmatigheidsverantwoording al van toepassing zou zijn. Het controleplan 2022 is, begrijpelijk, daarna niet meer aangepast of teruggedraaid (zoals in par. 2.2 en par 3 van het controleplan is verwoord). Wij geven over het boekjaar 2022 nog eenmaal zelf een rechtmatigheidsoordeel.

Processen

In het controleplan 2022 zijn in totaal 18 hoofdprocessen geselecteerd (exclusief aansluitingen subadministraties, de IT-audit en SiSa-audit) voor specifieke beoordeling, daarmee heeft de VIC een goede spreiding over de processen met een financiële component. De aanpak/diepgang per proces is mede gebaseerd op een risico-inschatting en is gebaseerd op het model ‘three lines of defence’. Als onderbouwing voor de uitvoering van de interne controles hebben de domeinen (vak-afdelingen) ieder een eigen intern controleplan opgesteld. Het aantal IC-plannen is uitgebreid ten opzichte van voorgaand boekjaar (er is onder meer een fiscaal controleplan en een IC-plan voor de grondexploitaties beschikbaar).

De opzet van het controleplan is in trimesters uitgevoerd. Het 3^{e} tertiair 2022 is tijdens de eindejaarscontrole aan ons overgelegd en de overall eindrapportage is door het Managementteam en het bestuur van de Werkorganisatie BUCH vastgesteld.

Wel geven wij een waarschuwing af dat het (niet) tijdig uitvoeren en/of afronden van interne controles op de rechtmatigheid vanaf 2023 de verantwoordelijkheid is van het college. Het niet tijdig of volledig uitvoeren van deze werkzaamheden kan vervolgens het oordeel van de rechtmatigheidsverantwoording in de paragraaf bedrijfsvoering in de jaarrekening 2023 beïnvloeden.

3.2 Samenvatting review bevindingen uit de interim-controle en de VIC

Zowel uit jaarrekeningcontrole, alsmede uit de VIC en IC-werkzaamheden over het boekjaar 2022 zijn bevindingen naar voren gekomen. De belangrijkste bevindingen uit de VIC en de voortgang daarvan, vatten wij hierna kort samen.

Algemene bevindingen

- de kwaliteit van de dossiervorming blijft bij diverse processen een punt van aandacht. Dit is een al langer openstaande bevinding. Het college verwacht na invoering van Decos Join in 2023 dit proces te kunnen verbeteren;
- bij de verstrekte subsidies waren bij het afsluiten van de interim-controle nog geen aansluitingen gemaakt tussen het subsidieregister en de financiële administratie.

Bij de jaarrekening 2022 is de aansluiting voor uw gemeente alsnog opgesteld. Geadviseerd is om dit proces structureel te borgen in de organisatie.

Inkopen en aanbestedingen:
- het eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt nog niet structureel nageleefd. Uit de VIC 2022 blijkt dat op basis van deelwaarnemingen (BUCH breed) verstrekte opdrachten intern als onrechtmatig zijn gekwalificeerd. Deze afwijkingen betreffen opdrachten die een-op-een zijn gegund, terwijl meervoudig ondershands had moeten worden aanbesteed. Ook ontbreekt dan een gemotiveerd afwijkingsbesluit van bestuur of college in dat geval. Vanaf 2023 moet het college over het naleven van het (eigen) inkoop- en aanbestedingsbeleid zelf rapporteren in de rechtmatigheidsverantwoording;
- in voorkomende gevallen ontbreken dossieritems zodat de rechtmatigheid achteraf niet kan worden vastgesteld (onzekerheid).

Deze fouten en onzekerheden werken overigens niet door in ons oordeel rechtmatigheid.

Crediteuren en betalingsproces:
- het nog (structureel) ontbreken van vastlegging inzake prestatie-akkoord verklaring van een levering of dienst (uit de factuurcontroles blijken overigens geen afwijkingen);
- het ontbreken van een verplichting bij het aangaan van opdrachten (een periodieke verplichtingenrapportage is inmiddels ingevoerd t.b.v. het management van de Werkorganisatie BUCH).

Huren en pachten:
- er zijn interne aansluitingen gemaakt tussen de applicatie VBS (contractenbeheer) en de financiele administratie per gemeente; verschillen zijn afdoende verklaard.

Sociaal domein:
- er zijn nog (zichtbare) geen controles op vaststelling van de geleverde zorg ten aanzien van de Wmo en de Jeugdzorg – dit advies is nog niet opgevolgd en blijft staan (zie verder paragraaf 4.6 van dit rapport);
- er zijn (incidentele) fouten geconstateerd bij de uitvoering van de Wet Participatie ten aanzien van de Algemene bijstand (€ 47.322) en bij de re-integratie (€ 44.073). De bedragen blijven opgeteld (€ 91.395) wel onder de rapportagedrempel van € 125.000 die geldt voor de SiSa-verantwoording 2022 (BUIG - G2).

Ontvangen subsidies (waaronder SiSa):
- advies inzake het in kaart brengen van ontvangen subsidies en dan met name de vele specifieke uitkeringen die via de SiSa-verantwoording moeten worden verantwoord en waarvoor specifieke subsidievoorwaarden en instructies gelden. Wij herkennen dit ook in de aanlevering van de SiSa-verantwoordingsinformatie 2022 (zie paragraaf 7 van dit rapport);
- het subsidieregister wordt nu bewaakt met MS Excel. Borging in Decos Join (digitaal zaaksysteem) is nog niet gerealiseerd en schuift door naar 2023.

Vergunningen/leges
- er is geen (zichtbare) VIC uitgevoerd op de omgevingsvergunningen; wel is de IC uitgevoerd. Als reden wordt aangegeven de personele wisselingen;

- volledigheid burgerleges is nog niet geborgd en vraagt nog om aandacht, dat geldt ook voor dossiervorming. Er is in het 2022 een controleplan opgesteld door het team, met risico-aandachtspunten. Uitwerking inclusief de IC is in 2023 gepland. We schatten het risico dat er te weinig inkomsten zijn verantwoord als laag in.

3.3 Spend-analyse 2018-2022 aanbestedingen

Data-analyse kan ook bij gemeenten een belangrijke rol spelen bij het verkrijgen van inzicht in de organisatie, het uitvoeren van risico-analyses en het evalueren van de opzet en werking van de interne beheersmaatregelen (IB). Het gebruik van data-analyse is uiteraard wel afhankelijk van de betrouwbaarheid van de data in het financieel systeem. Het (ogenschijnlijk) eenvoudig koppelen in Excel van gegevens kan dan al een groot effect hebben.

Zoals in de managementletter 2022 geadviseerd is voor het bepalen van de volledigheid van aanbestedingen is een integrale (gegevensgerichte) crediteuren-analyse een tool waarbij als vuistregel een periode van 4 jaar in acht wordt genomen. Daarna dient te worden geanalyseerd: welke posten komen in aanmerking voor een Europese aanbesteding en om daar vervolgens een interne controle op uit te voeren. De aanpak van de interne controle is integraal, immers over 2022 en voorgaande jaren (er geldt een referentietermijn van 4 jaar) zijn leveranciers die met meer dan € 50.000 aan diensten en of leveringen op jaarbasis leveren, betrokken. Hierbij kan overigens rekening gehouden met de beoordeling (en eerdere foutenafweging) van aanbestedingsdossiers uit voorgaande jaren. Voor het onderdeel inhuur – waar het risico op afwijkingen groot is - is dit nagenoeg integraal uitgevoerd (inhuur zit overwegend bij de Werkorganisatie BUCH en in beperkte mate bij de gemeente Heiloo).

3.4 Aanbesteden en noodopvang Oekraïners

De gemeente Heiloo heeft in 2022 volgens paragraaf H een bedrag van € 0,7 miljoen besteed voor de opvang van Oekraïners. In dit bedrag is onder meer huren, transitiekosten, maar ook een doorbelasting van (inhuur)kosten vanuit de BUCH en het leefgeld inbegrepen. We zien in de praktijk dat de ingekochte diensten en leveringen in verband met de noodopvang aan 1 partij is gegund. De voorliggende vraag is of gezien de ‘dwingende spoed’ een beroep kan worden gedaan op deze uitzonderingsbepaling. In deze uitzonderingsbepaling op basis van artikel 2.32 lid 1 sub c van de Aanbestedingswet 2012 staat vermeld dat:

> Een aanbestedende dienst kan de onderhandelingsprocedure zonder aankondiging toepassen indien en voor zover zulks strikt noodzakelijk is, ingeval de termijnen van de openbare procedure, de niet-openbare procedure of de mededingingsprocedure met onderhandeling wegens ‘dwingende spoed’ niet in acht kunnen worden genomen als gevolg van gebeurtenissen die door de aanbestedende dienst niet konden worden voorzien en niet aan de aanbestedende dienst zijn te wijten.

Dwingende spoed kan bijvoorbeeld mogelijk zijn als een gemeente plotseling wordt geconfronteerd met de vraag om vluchtelingen op te vangen. Dit kan echter niet (te) lang worden gebruikt; zodra duidelijk is dat alle gemeenten gevraagd gaan worden om voor opvang te zorgen, kan gestart worden met aanbesteding. Het uitbreken van de Oekraïne oorlog en de gevolgen daarvan konden zeker niet worden voorzien door uw gemeente en daarom is ‘dwingende spoed’ ons inziens verdedigbaar. In de (wettelijke) regelingen is over hoe lang de ‘dwingende spoed’ van toepassing kan zijn niets opgenomen.

Aan de andere kant is er natuurlijk ook een moment dat het duidelijk is dat de opvang langer gaat duren en moet worden aanbesteed. Voor het boekjaar 2022 hebben wij het (mogelijk) niet voldoen aan de Aanbestedingswet op grond van de uitzonderingsbepaling niet als verwijtbaar onrechtmatig aangemerkt.

Wij hebben van de inkoopadviseur van de BUCH vernomen dat het traject voor Heiloo bestaat uit een deel beheer/inrichting en de verbouwing. Het eerste deel is aanbesteed en voor de verbouwing is beroep gedaan op dwingende spoed en gegund aan 1 partij met een afwijkingsbesluit.

Boekjaar 2023
Inmiddels is het mei 2023. De opvang, ook in uw gemeente, gaat hoogstwaarschijnlijk nog veel langer duren. Uw gemeente zal in 2023 opvangkosten realiseren. Geadviseerd wordt om een notitie op te stellen (BUCH breed) waarin alle leveringen/diensten rondom de noodopvang in kaart worden gebracht, alsmede kunnen er vervolgstappen gezet om – waar nodig – aan te besteden. Voor het boekjaar 2023 is het aan de gemeente om hierover een standpunt in te nemen en zo nodig, indien niet wordt aanbesteed, terwijl dit wel zou moeten, dit adequaat te laten motiveren. Eventueel kunnen afwijkingen leiden tot het rapporteren in de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening 2023.

3.5 Prestatie-akkoord bij leveringen of diensten

Bij bepaalde diensten of leveringen is het soms best lastig om te beoordelen en adequaat gedocumenteerd vast te leggen of een prestatie is geleverd. Het crediteuren- en betaalproces bij de Werkorganisatie BUCH voorziet in het in functiescheiding accorderen van de inkopen via de applicatie key2Financien. Er is er geen regelgeving die voorschrijft wat de diepgang is van de vastlegging c.q. de bewijsvoering rondom de prestatielevering.

De Werkorganisatie BUCH heeft in het voorjaar 2022 een interne ‘Handreiking prestatieverklaring’ opgesteld. Hierin staan de afspraken vermeld wat wordt verwacht als onderbouwing van de verschillende diensten en leveringen. Vanaf het 2e tertiair 2022 is de controle op de prestatielevering als controleaspect bij het proces crediteuren meegenomen. Een positieve ontwikkeling, maar uit onze interim-controle en ook uit de VIC 3e tertiair 2022, blijkt dat de verwachte onderbouwing bij de inkoopfacturen nog (structureel) ontbreekt. Concreet kan worden gedacht aan een afgetekende urenstaat bij de factuur van een ingehuurde medewerker. Focus ligt op de bewustwording van budgethouders en -beheerders om conform de handreiking te gaan werken.

Stamgegevens en phising
Bij het aanmaken of wijzigen van stamgegevens crediteuren is een ‘sterke’ interne controle van groot belang. Achtergrond hierbij is dat ook uw gemeente steeds meer te maken krijgt met zogenaamde ‘phising mails’ en/of fake-facturen. Uit onze controle en gesprekken die wij hebben met medewerkers komen signalen dat dit ook bij u speelt. Dit frauderisico heeft ook een relatie met de IT omgeving zoals hiervoor is aangegeven (inrichten prestatie akkoord bij beoordelen van inkomende facturen). Uit de controles zijn overigens geen foute crediteuren of betalingen gebleken.

Wij hebben het college geadviseerd om een korte werkinstructie op te laten stellen hoe om te gaan met het aanmaken, controleren en vastleggen van nieuwe (en gewijzigde) crediteuren (inclusief bankrekeningen) in de huidige digitale omgeving.

3.6 Coulance bij de vaststelling subsidies

We hebben het proces inzake de verstrekte subsidies beoordeeld. We hebben in dat kader een review uitgevoerd op de uitgevoerde interne controle en VIC en komen tot vergelijkbare conclusies. We hebben nog de volgende opmerkingen bij de subsidies:

- er zijn eindejaars aansluitingen gemaakt tussen het subsidieregister en de financiële administratie per gemeente. Er zijn in administratieve zin nog wel aanpassingen door te voeren om de zichtbare aansluiting meer transparant te maken (aandachtspunt voor 2023);
- de verleende subsidies over 2021 zijn vastgesteld. Mede vanwege het na-ijleffect van de COVID-19 is coulant omgegaan bij de vaststelling over 2021, ook als prestaties (deels) niet zijn geleverd.

Uw college is bij de vaststelling van verleende subsidies over 2020 en 2021 coulant omgegaan met de beoordeling van de geleverde subsidieprestaties wanneer instellingen de prestaties vanwege de COVID-19 niet of niet volledig hebben geleverd. Omdat de COVID-19 maatregelen in 2022 nagenoeg niet meer van toepassing zijn, is het reguliere regime conform de subsidieverordening weer van toepassing. In het geval dat een gesubsidieerde instelling vanwege COVID-19 na-ijleffect prestaties niet geheel hebben kunnen leveren, kan het college gebruik maken van de hardheidsclausule uit de vigerende subsidieverordening.

3.7 Opvolging bevindingen interim-controle

Conform onze opdracht hebben wij alle relevante controlebevindingen in de managementletter aan het college toegezonden. De brief is ter kennisname aan de Controlecommissie overgelegd. De interim-controle is vooral gericht op de kwaliteit van de interne beheersing, inclusief het rechtmatigheidsbeheer, en voor zover relevant voor de controle van de jaarrekening. Onze belangrijkste bevindingen en adviezen uit de interim-controle zijn, samen met de voortgang resp. opvolging ervan, in de onderstaande tabel op hoofdlijnen weergegeven.

Follow-up adviezen

Ter bewaking van de voortgang wordt een actielijst bijgehouden (Dashboard Audit Issues Heiloo) waarmee de ontwikkelingen rondom aanbevelingen uit de laatste interim-controle, maar ook uit eerdere accountantsrapportages en/of de VIC wordt bewaakt. De laatste update is van 13 december 2022.

nr.	Aanbeveling managementletter	Opvolging aanbeveling (status april 2023)
1	Actualiseer de verordeningen ex artikel 212, 213, 213a van de Gemeentewet i.v.m. de rechtmatigheidsverantwoording.	Documenten ex artikel 212 is door de raad vastgesteld. De verordeningen 213 en 213a nog niet.
2.	Actualiseer VIC-plan voor 2023 in verband met de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording. Advies om het controleplan voor meerdere jaren vast te stellen, rekening houdend met eventuele wensen van de raad inzake de rechtmatigheidsverantwoording.	Het intern controleplan 2023 moet nog worden opgesteld.
3.	Onderbouw voorziening riolering mede o.b.v. de Notitie lokale heffingen (2021). Motiveer indien hieraan niet (geheel) wordt voldaan.	Het vigerende onderhoudsplan voldoen niet meer (geheel) aan de laatste uitingen van het BBV. Dit aspect wordt, zo begrijpen wij, meegenomen in de actualisering van het Programma Water en Riolering (2023). In de kern dient er

		tenminste een onderliggende actueel onderhoudsplan ten grondslag te liggen met een financiële vertaling wil de gemeente de voorziening voor 2023 en verder handhaven.
4.	Focus op de belangrijkste frauderisico's die zich kunnen voordoen; maak dit tevens onderdeel van periodieke gespreken met college. Voer specifieke interne controle(s) uit als onderdeel van de VIC en rapporteer hierover. Voer aanvullende IC uit op frauderisico's die niet in als beheersmaatregel in de VIC processen worden afgedekt.	Aan de aanbeveling om de uitwerking over frauderisico's te koppelen aan het geactualiseerde VIC-plan is in 2022 een eerste aanzet gegeven. Frauderisico's komen terug als aandachtspunt in de IC en in de VIC rapportages over 2022. Diepgang en onderbouwing kunnen nog verder worden verbeterd en is een leerproces.
5.	Bij de Wmo zijn vanwege de hogere zorgvraag, alsmede door COVID-19/ziekte-uitval en personele wisselingen in 2022 opnieuw achterstanden ontstaan, waardoor de werkvoorraden zijn opgelopen. Advies om een plan van aanpak op te stellen.	Wij hebben geen actuele informatie over de stand van zaken vanuit Domein Samenleven. Komt terug bij de volgende interim-controle.
6.	Aandacht voor de paragraaf 'niet uit de balans blijkende verplichtingen' (raakt het contractenbeheer).	In de jaarrekening 2022 van de gemeente is geen paragraaf opgenomen.
7.	Borgen proces externe inhuur bij verlengen in relatie tot de Europese aanbestedingsregels.	Adviesnota t.b.v. oprichten van een BUCH-breed inhuurdesk. Is nog niet gerealiseerd.
8.	Ontwikkel het contractenbeheer, dit aspect is meer organisatie-breed.	Contractenbeheer heeft prioriteit vanuit het BUCH bestuur en is opgenomen in het project 'Harmonisatie'. Het projectteam buigt zich over welk contractbeheersysteem nodig/wenselijk is, over de planning onderzoek contracten bij I&A en Facilitair. Dit project loopt nog door in 2023.
9.	Kritisch blik op naleven interne regels rondom het budget- en kredietbeheer (budgethoudersregeling).	Bewustwording wordt versterkt via startbijeenkomst/themasessies als onderdeel P&C. Wordt opgestart bij de begroting BUCH 2024.

4. PARTICIPATIE, WMO, JEUGDHULP EN PGB

In dit hoofdstuk gaan wij in op de verantwoording van de bestedingen Wmo en Jeugdhulp, inclusief de Persoonsgebonden budgetten over 2022 (Pgb's). We gaan eerst nog kort in op wijzigingen inzake de organisatie rondom de Participatiewet.

4.1 Overdracht Participatiewet en afstemming met accountant

Zoals bekend is de uitvoering van verschillende wettelijke regelingen uit de Participatiewet per 1 januari 2023 overgedragen aan Zaffier. Ten opzichte van de uitbesteding aan Halte Werk (voor de BBZ en de TOZO) is er nu wel een belangrijk verschil aangezien de wettelijke taken in delegatie zijn uitbesteed. De betreffende regelingen worden vanaf 1 januari 2023 verantwoord door Zaffier als onderdeel van de jaarrekening 2023. Zaffier verantwoordt de regelingen via de SiSa-systematiek. De gemeente Heiloo verantwoordt volgend jaar op zijn beurt in de SiSa-verantwoordingsinformatie 2023 via de zogenaamde *'t-1'* werkwijze. Concreet betekent dit dat de gemeente dan voor het onderdeel van de SiSa G2 (bijstandsuitkeringen), G3 (BBZ) en eventueel nog de G4 (TOZO) een nulverantwoording opgeeft voor het deel 2023.

Voorts hebben wij onlangs contact gehad met de accountant van Zaffier over auditinstructies 2023 t.b.v. de SiSa-verantwoording. Wij zullen dit in de voorbereiding voor de jaarrekeningcontrole 2023 oppakken en nader afstemmen.

4.2 Interne beheersing Jeugdhulp en Wmo

De processen rondom het sociaal domein zijn in de interne controle betrokken en er zijn periodieke aansluitingen gemaakt tussen de sub-administratie Suites4 SociaalDomein en de financiële administratie Key2Financiën. Ook blijkt uit de uitgevoerde interne controles dat er in algemene zin systematisch en beheerst wordt gewerkt, dat besluiten rechtmatig zijn en financiële en administratieve gegevens voldoende betrouwbaar worden vastgelegd. In de (aparte) IC rapportages wordt consequent weergegeven in hoeverre verbeterslagen zijn gerealiseerd en/of follow up van bevindingen/adviezen zijn uitwerking heeft. Declaraties ingediend buiten het gegevensknooppunt om worden via de applicatie Suites voor het sociaal domein verwerkt, waardoor zo veel mogelijk een administratieve aansluiting blijft bestaan tussen de (sub-)administraties. De omvang van de declaraties buiten het gegevensknooppunt is beperkt.

4.3 Afrekenbestand 2022 voor Heiloo

Voor de beoordeling in het kader van de jaarrekening 2022 zijn de boekingen in 2022/2023 in de Suites en de ontvangen productieverantwoordingen over 2022 al dan niet voorzien van controleverklaringen van de zorgleveranciers het basis-uitgangspunt geweest voor de vaststelling van de jaarlast Wmo en Jeugdhulp. Op peildatum 12 en 13 april 2023 hebben de meeste instellingen hun productieverantwoording inclusief controleverklaring ingediend (althans voor zover ze dat volgens het protocol verplicht zijn).

Als wij kijken naar het aangeleverde jaarwerk 2022 zien wij de volgende stand van zaken resp. ontwikkelingen:

- Indien een productieverantwoording lager is dan reeds gedeclareerd via het berichtenverkeer is de waarde van de ingediende declaraties als basis genomen voor de verantwoording (voorzichtigheid). En als er geen productieverantwoording over 2022 is ontvangen, dan is de waarde van de ingediende declaraties de basis voor het jaarwerk (dit komt bijna niet voor).

Is de productieverantwoording hoger dan de ingediende declaraties dan wordt uitgegaan van de productieverantwoording;

- De aanlevering van de jaarcijfers 2022 inzake Wmo en Jeugdhulp is op 12 en 13 april 2023 opnieuw beoordeeld ten opzichte van de voorlopige cijfers per 24 januari 2023. In de definitieve concept jaarrekening 2022 zijn voor uw gemeente op basis van de laatst bekende informatie nog correcties verwerkt m.b.t. de verschillende onderdelen van de Jeugd en Wmo. Voor de Jeugd is nog 1 boeking verwerkt. Per saldo is € 22.450 (voordelig) niet meer gecorrigeerd in de jaarrekening en heeft betrekking op de Wmo en Pgb's. Echter, ook na de laatste peildatum van 12 en 13 april jl. gaat de facturatie in de Suites gewoon door en komen er mogelijk toch nog declaraties binnen over voorgaande periode(n). De hiermee samenhangende afwijkingen zullen in de administratie en jaarrekening 2023 worden verantwoord. Op basis van het voorgaande jaar hebben we vastgesteld dat inschatting van de omvang van de nog te betalen Wmo en Jeugdzorg over 2022 voldoende betrouwbaar is.

4.4 Beoordeling status productieverklaringen 2022

De cliëntgebonden kosten Jeugdhulp (ZIN) bedragen over 2022 afgerond € 3,9 miljoen; voor de Wmo is dat een bedrag van € 1,5 miljoen voor de huishoudelijke hulp en € 1,3 miljoen voor de begeleiding. Deze bestedingen zijn grotendeels (67% resp. 89%) onderbouwd met een productieverklaring en/of controleverklaring. Concluderend stellen wij vast dat de verantwoorde Jeugdhulp en Wmo over 2022 grotendeels wordt afgedekt met goedkeurende controleverklaringen inzake een getrouwe en rechtmatige besteding van de geleverde zorg. Van een beperkt aantal instellingen ontbreken bij het afsluiten van de controle nog productieverklaringen en/of controleverklaringen terwijl dit wel zou moeten omdat de productie meer bedraagt dan € 125.000.

Wij hebben voor de rechtmatigheid (prestatielevering) voor zover niet afgedekt op basis van de aangeleverde documenten en bescheiden per 12-13 april 2023 een bedrag van afgerond € 1,26 miljoen als onzeker aangemerkt. Het moge duidelijk zijn dat deze onzekerheid naar verwachting verder zal afnemen als de laatste zorginstellingen de gevraagde documenten bij uw gemeente indienen.

4.5 Persoonsgebonden budget (PGB)

De accountant van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) heeft voor de verantwoording 2022 trekkingsrecht PGB Wet maatschappelijke ondersteuning en de voor de verantwoording 2022 trekkingsrecht PGB Jeugdwet op 14 maat 2023 een oordeel met beperking voor de getrouwheid afgegeven. Ook was de uitvoering voor beide regelingen gekwalificeerd als niet rechtmatig (afkeurend oordeel).

Kortom, het lukt de SVB maar niet om sinds de invoering in 2015 tot een goedkeurend oordeel te komen. Op basis van de projectiebrieven 2022 van de SVB hebben wij de fout voor de rechtmatigheid als getrouwheid bepaald op een beperkt bedrag van € 16.866.

4.6 Controle op de levering van zorg

Wij hebben het al eerder gemeld, het is voor de gemeente lastig om zekerheid te krijgen over de feitelijke levering van zorg. Voor de 'kleinere zorgleveranciers' met een omvang van leveringen minder dan € 125.000 geldt een verlicht regime bij de jaarverantwoording.

Zo hoeven ze onder meer geen accountantsoordeel te overleggen over de rechtmatige besteding van gelden. Bij de beoordeling van processen is geconstateerd dat de gemeente feitelijk wel een aantal acties uitvoert (onder meer in de periodieke afstemming met de cliënt) waaruit kan worden afgeleid dat er zorg aan de cliënt wordt geleverd. Kortom, rondom de 'levering van zorg' vinden wel acties plaats, maar nog niet vanuit een (beleids)visie.

Uw gemeente dient, mede gezien het financiële belang van dit proces, op basis van het document 'Handreikingsnotitie controle sociaal domein voor gemeenten en accountants werkprogramma Jeugd en Wmo' d.d. 11 januari 2019, de adviespunten nog te implementeren. Dit advies is nog niet opgevolgd althans wij hebben geen controle informatie waaruit blijkt dat de levering van zorg intern is gecontroleerd.

Wij nemen voor deze zorgdeclaraties (en voor zover geen controleverklaring is verstrekt bij productieverantwoordingen, zie ook paragraaf 4.5 hiervoor) 100% mee als onzekerheid, mede omdat het advies al sinds 2019 open staat. Wij hebben uw college geadviseerd dit aspect te borgen in de interne procedures. Het overigens aan de gemeenten om passende acties ten aanzien hiervan te ondernemen en te documenteren.

5. ADMINISTRATIE EN FINANCIEEL RESULTAAT 2022

5.1 Jaarrekeningproces in fases

Bij de start van de controle medio maart 2023 hebben wij de concept jaarrekening 2022 van de gemeente ontvangen inclusief het aanleverdossier. Verschillende onderdelen zijn niet bij de start van de controle aangeleverd. Dit betreft het 3e tertiair van de VIC 2022, het SiSa-dossier inclusief onderbouwingen en ook waren niet alle posten onderbouwd (bijvoorbeeld de actualisatie grondexploitaties). De jaarrekeningen 2022 van verbonden partijen waren nog niet beschikbaar; daarvoor is de gemeente afhankelijk van aanlevering door de verbonden partijen. In de loop van april 2023 zijn alle ontbrekende onderdelen aangeleverd.

Wij hebben verder alle medewerking ontvangen van uw medewerkers bij het uitvoeren van de controle. Hiervoor onze dank.

We hebben de controle binnen de afgesproken planning kunnen afronden.

5.2 Begrotingsrechtmatigheid

Standaard onderdeel van de controle is of de financiële beheershandelingen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door de raad geautoriseerde programmabegroting (begrotingsrechtmatigheid). Daarbij gebruiken wij zowel de budgetspelregels die u met het college heeft afgesproken, als ook de rechtmatigheidscriteria die de commissie BBV in de vigerende Kadernota heeft vastgelegd.

Uit het jaarverslag 2022 blijkt dat er op programma 4 een overschrijding heeft plaatsgevonden op de lasten ten opzichte van de begrote lasten 2022 na begrotingswijziging. Omdat de overschrijding op programma 4 uitgaat boven de door de raad gestelde rapporteringsgrens van € 75.000 presenteren wij dit hieronder.

Omschrijving programma	overschrijding van de lasten
04. Een financieel gezonde gemeente	€ 1.205.000

Analyse overschrijding

De overschrijding op programma 4 wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de hogere overhead (onderdeel 4b). De hogere bijdrage aan de Werkorganisatie BUCH, waar de raad in de 2e Firap 2022 over is geïnformeerd, houdt verband de aanvullende bijdrage aan de Werkorganisatie BUCH. Deze bijdrage (nadeel € 768.000) is gebaseerd op de vigerende contributieverordening en de afspraken die daarin zijn gemaakt. De overschrijding op programmaonderdeel 4c houdt verband met het verhogen van de voorziening reguliere debiteuren in verband met huurachterstanden De Beun. In programmaonderdeel 4e is de overschrijding het gevolg van de resultaten in de grondexploitaties waardoor meer vennootschapsbelasting moet worden afgedragen. In de jaarrekening zijn de overschrijdingen toegelicht op blz. 127.

Wij zijn van mening dat alle over- en onderschrijdingen voldoende herkenbaar in de programma's en overige toelichtingen van de jaarrekening 2022 zijn verantwoord en passend zijn binnen het bestaande beleid en/of sprake is van 'open-einde' regelingen, een specifieke reserve, of compenserende inkomsten.

Door het vaststellen van de programmarekening 2022 door de raad waarin de uitgaven (en ontvangsten) wel zijn opgenomen worden de betreffende posten alsnog geautoriseerd en zijn hiermee rechtmatig. Wij zijn bij onze oordeelsvorming rechtmatigheid hiervan uitgegaan.

5.3 Budgetbeheer

Wij hebben vorig jaar gemeld dat er regelmatig afwijkingen zijn op budgetten die niet (tijdig) zijn opgemerkt of wel zijn opgemerkt maar waar geen actie is ondernomen deze aan te laten passen. Uiteindelijk komt het terug bij de jaarrekening en dienen de verschillen alsnog te worden verklaard. Dit raakt mede de kwaliteit van het budgetbeheer. We zien dit onder meer bij de infra- en bouwprojecten.

Alhoewel wij ons ook realiseren dat niet ‘alle’ afwijkingen voorzienbaar zijn, hebben wij uw college gevraagd het budgetbeheer aan te laten scherpen.

5.4 Investeringskredieten

Wij hebben kennisgenomen van de stand van zaken met betrekking tot de planning en uitvoering van investeringsprojecten in Heiloo, alsmede van de stand van zaken met betrekking tot de investeringskredieten. Wij hebben vastgesteld dat er ultimo 2022 geen kredietoverschrijdingen zijn verantwoord hoger dan de rapporteringstolerantie.

5.5 Administratievoering

Vast onderdeel van de accountantscontrole is de beoordeling van de kwaliteit van de financiële administratie alsmede de overige administratieve vastleggingen. Wij hebben bij de jaarrekeningcontrole 2022 de stand van zaken ten aanzien van tussenrekeningen en overlopende activa en passiva (transitoria), alsmede de mutaties in kredieten, reserves, voorzieningen en memoriaalboekingen beoordeeld.

Wij hebben geconstateerd dat er geen achterstanden zijn in de financiële administratie. Ook is er aandacht besteed aan de afloop van (oude) openstaande, kortlopende balansposten per 31 december 2022. Balansposten, inclusief memoriaalboekingen, zijn in het algemeen onderbouwd met onderliggende specificaties.

Financiële bijdrage Zaffier

De ontvlechting bij Domein Samenleven ten aanzien van de participatie is gerealiseerd. De taken Participatiewet zijn per 1 januari 2023 overgegaan naar Zaffier. De begroting 2023 van Zaffier is zo hebben wij begrepen ‘met stoom en kokend water opgesteld’. Er zijn geen officiële cijfers van voorgaande jaren om de begroting 2023 mee te vergelijken. De begroting 2023 van Zaffier is later door Zaffier opnieuw bekeken en is synergie van het samenvoegen van de organisaties ook financieel vertaald. Of en in hoeverre uw gemeente aanvullend nog moet bijdragen (mede vanwege de energiecrisis, inflatie) is ons niet bekend en zal later blijken.

5.6 Opmerkingen jaarverslaggeving

De jaarstukken (jaarrekening en het jaarverslag) dienen te worden opgemaakt in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Het BBV geeft voor de opzet en de inrichting begroting en de jaarstukken van gemeenten de wettelijke kaders aan.

Bij onze controle toetsen wij of de jaarrekening (het financiële verantwoordingsdocument) voldoet aan de formele aspecten van het BBV.
Conform de verslaggevingsvoorschriften zijn wij nagegaan of het jaarverslag tenminste de (minimale) wettelijk voorgeschreven informatie bevat en of de inhoud van het jaarverslag geen tegenstrijdigheden bevat met de jaarrekening. Op basis van ons onderzoek hebben wij vastgesteld dat het jaarverslag niet in strijd is met de jaarrekening. Dit is overigens een marginale toets. Wij hebben dit jaar de 'informatiewaarde' van de jaarstukken 2022 op hoofdlijnen beoordeeld. Hierna gaan wij hierop kort in.

Informatiewaarde programmaverantwoording
Naar onze mening voldoet de informatiewaarde van de programmaverantwoording aan de daaraan te eisen vanuit het BBV. De programmaverantwoording en paragrafen zijn toegankelijk geschreven en hierdoor begrijpelijk/leesbaar. Ook de verschillenanalyses in de programmaverantwoordingen tussen begroting en realisatie zijn voldoende duidelijk geschreven en lijken ook voor raadsleden zonder financiële achtergrond begrijpelijk en goed leesbaar.

De doelstellingen en prestatie-indicatoren die in de jaarrekening zijn verantwoord sluiten aan met de doelstellingen en prestatie-indicatoren uit de begroting 2022. Hierdoor is er een goede vergelijking te maken tussen de jaarrekening en de begroting, alhoewel de begroting er wel daadwerkelijk bijgehaald moet worden om deze te kunnen vergelijken.

5.7 Programmarekening van baten en lasten

Het positieve gerealiseerde resultaat over 2022 bedraagt afgerond € 1.329.000 ten opzichte van een bijgesteld begroot resultaat van € 265.000 voordelig. Het gerealiseerd saldo van baten en lasten na begrotingswijziging (voor mutaties in de reserves) is € 1.957.000 voordelig geraamd; het saldo van de baten en lasten (voor mutaties in de reserves) over 2022 komt uit op een bedrag van € 2.850.000 voordelig.

Dit resultaat laat zich als volgt nader verklaren:

(in € 1.000,-)	**Begroting na wijziging**	**Realisatie**	**Afwijking**
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	1.957	2.850	893
Saldo mutatie reserves	-1.305	-1.521	-216
Gerealiseerd resultaat	652	1.329	677

In de programmarekening wordt per programmaonderdeel een nadere toelichting gegeven op de verschillen tussen de (bijgesteld) ramingen en de realisatie over 2022. Ook is een overzicht in de jaarrekening opgenomen van de baten en lasten per programma, per beleidsveld en per taakveld.

Kortheidshalve verwijzen wij u naar de betreffende toelichtingen in de programmarekening.

5.8 Uitbesteding van de gemeentelijke belastingen en leges

Wij hebben vastgesteld dat de accountant van Cocensus bij de financiële verantwoording 2022 inzake de belastingopbrengsten en de belastingdebiteuren ten behoeve van de gemeente Heiloo op 17 februari 2023 een goedkeurende controleverklaring heeft verstrekt.

Wij herhalen dat de accountant van Cocensus alleen de verwerkte mutaties bij Cocensus beoordeelt (en gaat derhalve verder niet na of de verwerking volledig is, dit is de verantwoordelijkheid van de gemeente). Verder maakt de controle van de waardering van de belastingdebiteuren geen onderdeel uit van de werkzaamheden van de accountant van Cocensus. Zij trekken daarom geen conclusies ten aanzien van de waardering van de belastingdebiteuren.

Periodieke afstemming tussen de gemeenten en Cocensus is dan voor deze aspecten een blijvend aandachtspunt. In het toegezonden controlememorandum over 2022 heeft de accountant van Cocensus geen bijzonderheden of materiele afwijkingen aan ons gerapporteerd.

6. BALANS EN FINANCIELE POSITIE

6.1 Ontwikkeling eigen vermogen

Het eigen vermogen van de gemeente bedraagt ultimo 2022, inclusief het resultaat na bestemming, in totaal € 27 miljoen. Hiervan heeft € 17,2 miljoen betrekking op de bestemmingsreserves.

In de onderstaande tabel is de financiële positie gespecificeerd.

(in € 1.000)	begin 2022	eind 2022	toe/afname
Algemene reserve	8.575	8.549	-26
Bestemmingsreserve	15.572	17.174	1.602
Saldo rekening	56	1.329	1.273
Totaal eigen vermogen	24.203	27.052	2.849

Mutaties bestemmingsreserves 2022

De bestemmingsreserves zijn per saldo toegenomen met een bedrag van € 1,6 miljoen (hierin is de resultaatbestemming 2022 nog niet verwerkt). Uit de toelichting op de balanspost eigen vermogen blijkt dat de grootste mutaties betrekking hebben op de bestemmingsreserves Grote projecten grondexploitaties en de Bovenwijkse voorzieningen.

De mutaties in de Bestemmingsreserve Grote projecten grondexploitaties zijn hoofdzakelijk toevoegingen vanwege de winstneming inzake de grondexploitaties Zuiderloo (€ 1.314.000) en de Boekelermeer (€ 521.000), alsmede de onttrekking van € 735.000 voor de dekking van de te betalen vennootschapsbelasting.

Conform afspraken in de Nota bovenwijkse voorzieningen (2019) hebben er vanuit de twee actieve grondexploitaties afdrachten plaatsgevonden van € 513.000 in deze reserve. Bestemmingsreserve Herstelfonds coronamaatregelen is geheel besteed en u wordt voorgesteld bij de vaststelling van de jaarrekening 2022 deze reserve formeel op te heffen.

Wij hebben bij onze controle vastgesteld dat de mutaties in de reserves rechtmatig zijn en zijn gebaseerd op raadsbesluiten.

6.2 Voortgang Aansluiting A9

Ten aanzien van de voortgang van de Aansluiting A9 hebben wij u de afgelopen jaren steeds geïnformeerd. Hierna gaan we kort in op de stand van zaken ultimo april 2023. Het totale budget voor de realisatie van de aansluiting van de A9 bedraagt € 45,9 miljoen. De provincie Noord-Holland heeft met de beschikking van 18 december 2017 voor de aanleg van de A9 subsidie verleend van € 12,7 miljoen aan de gemeente Heiloo. De subsidie is daarna verhoogd naar € 14,2 miljoen en vervolgens naar € 16,3 miljoen. Niet duidelijk is of de provincie voor laatstgenoemde bedrag ook een formele subsidiebeschikking heeft verstuurd.

In verband met de vernietiging van het bestemmingsplan Zandzoom door de Raad van State (in relatie tot het project Aansluiting A9) staat ook 2022 in het teken van onderzoeken, planning van een aangepast bestemmingsplan (verkeerssituatie) en de lopende stikstofproblematiek. In 2022 is hieraan € 380.000 besteed. De voorlopige voorbereiding/start realisatiefase staat gepland voor het 1e kwartaal 2025.

Zoals vorig jaar verwoord waarschuwt het Projectteam dat vanwege de stilstand van het project, een herijking van het risicodossier nodig is. Gezien de uitloop van het project, in combinatie met hoge inflatiecijfers, oplopende energieprijzen, schaarste van bouwmaterialen en personeel, en natuurlijk de Oekraïne crisis, kan dit een effect hebben op het hoogte van benodigde budget en de bijdrage van Heiloo.

Wij hebben van het Projectteam Aansluiting A9 Heiloo geen actuele kwartaalrapportages (3e en 4e kwartaal 2022) mogen ontvangen. Het is niet duidelijk of er ten opzichte van vorig jaar wijzigingen zijn in de planning en/of geraamde kosten.

Tussentijdse controle bestedingen tot en met 2022
Op basis van de verleende subsidie van 18 december 2017 moest de gemeente Heiloo een projectverantwoording afleggen uiterlijk voor 1 augustus 2021. Vanwege de vertraging is uitstel aangevraagd en via de mail is uitstel verleend door de provincie Noord-Holland tot eind 2026. Omdat het A9-project al een lange tijd loopt (vanaf 2016) en realisatie nog moet plaatsvinden heeft uw college ons gevraagd om een tussentijdse controle uit te voeren op de gerealiseerde projectkosten over de jaren 2016 tot en met 2020[2]. Op 29 november 2022 hebben wij over de gerealiseerde projectkosten over de jaren 2016 tot en met 2022 een goedkeurende controleverklaring aan uw college afgegeven. De verantwoording inclusief controleverklaring is ter kennisgeving aan de provincie Noord-Holland toegezonden (de provincie rekent overigens pas af als het project geheel is afgerond, een en ander conform de subsidievoorwaarden).

6.3 Actualisatie grondexploitaties

Wij hebben kennis genomen van de (concept) Nota Actualisatie Grondexploitaties 2022 (NAG). Met dit document wordt voldaan aan de bepalingen zoals opgenomen in de Notitie BBV. De gemeenteraad zal de actualisatie van de grondexploitaties naar verwachting op 30 mei 2023 vaststellen. De cijfers zoals opgenomen in de actualisatie grondexploitaties zijn verwerkt in de jaarrekening 2022 en wij gaan ervanuit dat de cijfers in de concept NAG 2022 niet meer worden gewijzigd. In de actualisatie zijn de prognoses bijgesteld. In Heiloo zijn er twee actieve grondexploitaties: Zuiderloo (woningen) en de Boekelermeer (bedrijventerreinen). De boekwaarde van de balanspost onderhanden werk (w.o. bouwgronden in exploitatie) bedraagt ultimo december 2022 € 2,9 miljoen (2021: € 8,8 miljoen).

Door de gerealiseerde verkoopopbrengsten in 2022 voor zowel Zuiderloo en de Boekelermeer t.w. € 11,4 miljoen is de boekwaarde ultimo december per saldo aanzienlijk afgenomen.

Voortgang grondexploitatie Zuiderloo
De vraag naar woningen blijft onverminderd groot en de actieve grondexploitatie Zuiderloo gaat de laatste fase in namelijk de realisatie van woningen van het gebied Timpaan. De oplevering vindt plaats in 2023 en de laatste woningen zullen naar verwachting in 2024 worden geleverd. Daarnaast zijn er plannen die door derden zullen worden gerealiseerd (het facilitaire deel).

We hebben geconstateerd dat in 2022 de gerealiseerde opbrengsten van € 8,9 miljoen in lijn zijn met de raming voor de jaarschijf 2022. De verantwoorde kosten zijn per saldo € 0,9 miljoen hoger dan geraamd.

[2] Zie uw opdrachtbrief van 19 juli 2021.

Dit wordt veroorzaakt door het doorschuiven van kosten voor het woonrijp maken naar 2023. Daartegenover staat echter wel een winstneming. Rekening houdend met de geactualiseerde ramingen (met name een fors hogere kostenindex, maar ook inflatie- en rentelasten en onvoorziene kosten voor het verwijderen van de Japanse duizendpoot) is de netto contante waarde per 1 januari 2023 afgenomen naar € 427.731 voordelig. De winstneming van € 1,3 miljoen is in dit bedrag inbegrepen.

Afsluiten actieve grondexploitatie Zuiderloo

De grondexploitatie Zuiderloo, althans het actieve gedeelte, loopt volgens uw planning door tot 2024. Uw college heeft in 2016 in het kader van de nieuwe verslaggevingsvoorschriften (BBV) voor grondexploitaties een besluit genomen om geen 'knip' te zetten, d.w.z. geen splitsing in een actief en een facilitair deel van de grondexploitatie. Omdat de actieve grondexploitatie voor Heiloo naar verwachting uiterlijk in 2024 zal zijn afgerond, resteert dan alleen nog het facilitaire deel.

Wij hebben het college geadviseerd de grondexploitatie Zuiderloo formeel te sluiten zodra de eigen gronden zijn verkocht en geleverd.

Het facilitaire deel, althans voor zover de gemeente de gemaakte kosten kan verhalen, kan vervolgens worden gepresenteerd onder de kortlopende activa.

Herziening exploitatieplan Zuiderloo

Het eerste herziene exploitatieplan Zuiderloo is door de raad op 1 februari 2021 vastgesteld. Tegen de vaststelling van het herziene exploitatieplan Zuiderloo is door een grondeigenaar beroep aangetekend. Een zitting bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (AbRS) heeft plaatsgevonden op 14 december 2022. De uitspraak van de AbRS is ontvangen op 22 maart 2023. De afdeling heeft het besluit van uw raad vernietigd. Dit betekent dat een nieuw herzien exploitatieplan dient te worden opgesteld.

Voor de hiermee samenhangende kosten (bijvoorbeeld extra kosten wegens vertraging van het plan, ambtelijke voorbereidingskosten, eventuele inhuur en taxaties) dient nog dekking te worden gevonden. Wij begrijpen uit de NAG 2022 dat eventuele wijzigingen in het exploitatieplan op nog uit te geven kavels kunnen worden verhaald op basis van posterieure overeenkomsten. Het college heeft uw raad met de raadsinformatiebrief van 23 maart 2023 nader geïnformeerd.

Voortgang grondexploitatie Boekelermeer

Ook voor de bedrijfskavels zijn de verwachtingen nog steeds positief. Voor fase A geldt dat thans alle kavels zijn verkocht. Voor fase B zijn nog een tweetal kavels beschikbaar (22.000 m2) waarvoor volgens mededeling van de projectleider concrete interesse bestaat. De verwachting is dat de kavels uit fase B dit jaar worden verkocht en geleverd. Op 7 november 2022 heeft de raad besloten om fase C in exploitatie te nemen. Thans resteren er geen gronden meer onder de balanspost 'Materiele vaste activa'.

We hebben vastgesteld dat de geplande grondverkopen 2022 met € 2,4 miljoen is gerealiseerd. De grootste uitgaven in 2022 zijn voor de Boekelermeer de ingebrachte gronden, plankosten en de (verplichte) winstneming. Rekening houdend met de geactualiseerde ramingen (de hogere kostenindex, maar ook inflatie- en rentelasten) is de netto contante waarde per 1 januari 2023 afgenomen naar € 538.971 voordelig (inclusief winstneming van € 0,52 miljoen).

Beide actieve grondexploitaties verwachten een positief saldo op basis (netto contante waarde). Een verliesvoorziening is derhalve niet van toepassing.

6.4 Zandzoom

De Raad van State heeft op 1 september 2021 het bestemmingsplan Zandzoom vernietigd. De vernietiging heeft financiële consequenties. Voor het deel waarvoor geen anterieure overeenkomsten zijn gesloten dienen de gemeentelijke kosten te worden verhaald op basis van het nog vast te stellen exploitatieplan of aanvullende anterieure overeenkomsten.

Er is op verzoek van de raad een plan van aanpak opgesteld waarin een tijdspad voor het nieuwe bestemmingsplan, ambtelijke inzet, een inschatting extra kosten en aanvullende baten (indexeringen) zijn ingeschat. De raad heeft verzocht mede externe bureaus in te schakelen om het proces te versnellen. In 2022 zijn feitelijk plan- en onderzoekskosten verantwoord. De stikstofproblematiek, verkeerssituaties en flora/fauna kunnen nog een materiële impact hebben op de verwachte kosten. Of en op welke wijze deze kosten zullen worden gedekt is nog niet duidelijk.

Heiloo heeft in de NAG 2022 een bijgestelde raming opgesteld voor Zandzoom met een looptijd tot 2029 ten aanzien van verwachte kosten en opbrengsten (peildatum 24 februari 2023). In het raadsvoorstel bij de jaarrekening 2022 wordt de raad voorgesteld om het (per saldo) verwachte tekort van € 805.264 te dekken uit de Bestemmingsreserve grote projecten.

6.5 Voorzieningen en claims

Blijkens de jaarrekening bedraagt de stand van de voorzieningen per einde 2022 € 3,64 miljoen. Uitgaven ten laste van voorzieningen worden, conform het BBV, rechtstreeks via de balans geboekt. De door de raad geaccordeerde dotaties aan deze voorzieningen lopen via de rekening van baten en lasten. De grootste voorzieningen qua financiële omvang zijn de voorziening pensioen wethouder (€ 0,9 miljoen), de voorzieningen riolering (€ 0,8 miljoen) en afvalstoffenheffing.

Geen voorziening wachtgeld voormalig wethouders

Gemeente Heiloo heeft er voor gekozen om geen voorziening wachtgeld te treffen voor voormalig wethouders. Een wethouder die meer dan twee jaar een politieke functie heeft uitgeoefend kan mogelijk recht hebben op maximaal 3 jaar en twee maanden wachtgeld. Een en ander betekent dat als een wethouder bij vertrek aanspraak maakt op wachtgeld, deze kosten ten laste komen van het jaarresultaat. Dit risico is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement.

Voorziening pensioen wethouders

Gemeenten zijn verplicht op grond van artikel 44, vierde lid, van het Besluit begroting en verantwoording (Bbv) een voorziening in te stellen voor pensioenen van wethouders. De reden voor deze voorziening is dat deze pensioenverplichtingen onvoorspelbaar zijn. Zij kunnen namelijk sterk fluctueren als gevolg van de mogelijkheid voor gewezen ambtsdragers om de gevormde pensioenrechten tussentijds op te eisen via waardeoverdracht. Eind 2021 heeft de pensioenverzekeraar (Loyalis/ASR) de overeenkomst opgezegd. Omdat het al opgebouwde deel bij de pensioenverzekeraar blijft staan, wordt bij de hoogte van de in te stellen voorziening rekening gehouden met het daar al opgebouwde deel.

Uw gemeente heeft een voorziening gevormd voor het eigen risico voor de pensioenuitkering van voormalige bestuurders. Het benodigde bedrag is berekend per 31 december 2022 op € 913.000. Dit bedrag is door de gemeente bepaald op basis van de gegevens verkregen van de salarisverwerker (Visma Raet). Hierbij is rekening gehouden met een oplopende rekenrente (2,472% t.o.v. 0,528% vorig jaar) waardoor het benodigde pensioenvermogen lager is.

Het BBV vereist dat een dergelijke voorziening *actuarieel* berekend wordt. Uit de begeleidende brief van Visma idealla is aangegeven dat de berekeningen actuarieel zijn beoordeeld en tevens zijn de grondslagen vermeld. Derhalve gaan wij ervan uit dat voorziening per 31 december 2022 zoals verantwoord in jaarrekening 2022 vaktechnisch juist is.

Claims

Wij hebben op basis van de beschikbare informatie beoordeeld voor welk concreet aanwezige claims (nog) een voorziening gevormd dient te worden in de jaarrekening. Ingevolge ons verzoek hebben wij van de huisadvocaat van de gemeente op 31 januari 2023 een brief. Aangegeven is dat er een procedure loopt inzake de sluiting van een pand en opzegging van de huur/opstal. Er loopt een civiele rechtelijke en een bestuursrechtelijke procedure. In september 2023 staat een mondelinge behandeling gepland tegen de eerdere uitspraak van de kantonrechter. Of en in hoeverre de gemeente Heiloo schadeplichtig is, is nog steeds onzeker, laat staan dat er voldoende zekerheid is over de hoogte van de claim. Een voorziening kan dan ook (nog) niet worden gevormd.

Voor financiële risico’s heeft de gemeente in voldoende mate rekening mee gehouden in de risicoberekeningen, zie hiervoor de paragraaf Weerstandsvermogen ten aanzien van de Top 10 risico’s.

7. SINGLE INFORMATION EN SINGLE AUDIT (SISA)

7.1 Algemeen

De verantwoording van ontvangen specifieke uitkeringen is als bijlage opgenomen in de jaarrekening. Hiervoor is een specifiek verantwoordingsmodel voorgeschreven. De bijlage is door ons conform de gegeven aanwijzingen van het Rijk gecontroleerd. Voor de hierbij eventueel geconstateerde bevindingen gelden op grond van artikel 5, lid 4 van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) zwaardere rapporteringstoleranties dan de tolerantie, welke wij met uw raad zijn overeengekomen voor de controle van de jaarrekening. De controle van de SiSa-verantwoording 2022 heeft ook dit jaar weer veel tijd gekost, mede vanwege de toename van het aantal regelingen ten opzichte van voorgaand jaar. De administratieve lastendruk, ook voor uw gemeente, neemt toe en dit is ook in de nieuwe Notitie van de Commissie BADO ‘Specifieke uitkeringen: uitvoerbaarheid en controleleerbaarheid d.d. 20 april 2022 onderkend.

7.2 Toenemend aantal regelingen

Vanwege de Oekraïne- en energiecrisis is het aantal subsidieregelingen waarover de gemeente Heiloo zich moet verantwoorden wederom gegroeid. Het waren vorig jaar nog 19 regelingen, voor 2022 staan er 21 regelingen in de SiSa-verantwoording van uw gemeente.

Ad-hoc regelingen

Dit boekjaar zijn er diverse rijksuitkeringen bijgekomen voor Heiloo waaronder de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne, de Aanpak energiearmoede, Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023, Onderwijsroute 2022 en de Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptie 2021-2027. Er zijn 3 regelingen gestopt.

En ook dit jaar geldt dat een aantal van deze regelingen snel is ingevoerd, en deze snelheid gaat deels ten koste van zorgvuldigheid. De wijze van verantwoorden is bij de opzet van de regelingen nog niet altijd goed uitgewerkt en leidt deels tot nadere toelichting en/of interpretatie achteraf.

Niet voor alle regelingen die nu onder de SiSa-systematiek geplaatst zijn nu al bestedingsgegevens in de SiSa-bijlage 2022 opgenomen. Het omzetten van rijksregelingen in gemeentelijk beleid vergt tijd, daarom zijn niet voor alle nieuwe regelingen al prestaties en/of bestedingen verantwoord. De betreffende regelingen lopen door naar 2023.

7.3 Opmerkingen SiSa

Wij hebben de SiSa-verantwoording 2022 gecontroleerd. Hierbij plaatsen wij de volgende opmerkingen:

- In het kader van de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne (A16) heeft de gemeente vanaf 1 maart 2022 snel opvang voor Oekraïners geregeld. De verantwoording van de opvang in de SiSa vindt met name plaats op basis van de beschikbaarheid van plaatsen per dag per locatie tegen een normtarief. Gemeente Heiloo is hierbij feitelijk afhankelijk van de aanlevering van gegevens vanuit de Veiligheidsregio, waarbij de registratie wordt bijgehouden door het KCOI (Knooppunt Coördinatie en Informatie). In de SiSa invulinstructie 2022 is een stroomschema opgenomen hoe de omvang van de cumulatieve opvangplekken per dag vast te kunnen stellen (gebaseerd op de artikel 6.1.a van de subsidieregeling). De invulinstructie en stroomschema (uitleg) is pas in een later stadium uitgewerkt en bekend gemaakt.

- Voor de periode 14 maart 2022 tot 31 december 2022 heeft de gemeente in een spreadsheet (Excel) een vastlegging gemaakt van de beschikbaarheid d.w.z. de gerealiseerde plekken per dag en per locatie (GOO). Of basis van contracten met verhuurders, informatie die is uitgewisseld via de applicatie Teams met de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en overige inlichtingen is de beschikbaarheid voldoende aannemelijk gemaakt. We adviseren uw college om voor 2023 strakkere afspraken te maken met de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord in verband met de (verwachte) verantwoordingsplicht in de SiSa 2023;
- Ten aanzien van de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïners is op de balans per 31 december 2022 een bedrag van € 210.694 verantwoord als kortlopende verplichting. De gemeente heeft het nog niet bestede deel voorzichtigheidshalve gereserveerd in afwachting op besluitvorming van het Ministerie van J&V. Mogelijk vordert het Ministerie van J&V de niet bestede gelden terug, maar het kan ook besluiten om de gelden door schuiven naar 2023, immers de Oekraïne oorlog en dus de noodopvang is nog niet voorbij;
- Wij hebben ingevolge het verzoek van het Ministerie VWS ten aanzien van de Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek (B2) de herziene SiSa-verantwoording 2021 gecontroleerd en gewaarmerkt. De documenten zijn ter vaststelling door uw gemeente doorgestuurd aan het ministerie;
- Voor de SPUK Stimulering sport is een bedrag van € 408.111 verleend door het Ministerie VWS. In 2022 is slechts een bedrag van € 163.590 besteed waardoor een bedrag van € 244.521 nog niet is besteed en op de balans is verantwoord. We lezen uit de vaststellingsbeschikkingen over voorgaande jaren dat het Ministerie van VWS niet bestede bedragen zal terugvorderen.

7.4 Tabel van fouten en onzekerheden

Wij hebben tijdens de controle afstemming gehad en onze bevindingen uitvoering gesproken. De concept SiSa-verantwoording is ten aanzien van enkele indicatoren nog aangepast. Verder zijn er geen fouten of onzekerheden geconstateerd die de rapporteringtoleranties overschrijden. De hiervoor genoemde aspecten hebben geen effect op de juistheid van de gepresenteerde SiSa-gegevens voor die regelingen. Ook zijn wij van mening dat de in de SiSa bijlage opgenomen gegevens deugdelijk tot stand zijn gekomen. De door het CBS voorgeschreven model tabel van bevindingen, dit jaar aanzienlijk uitgebreid door de nieuwe regelingen en de uitgebreidere meldingen rondom de Tozo, hebben wij als bijlage bij dit rapport toegevoegd. Dit format dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

8. AUTOMATISERING

8.1 Onderzoek IT auditor kern applicaties

De controle van de jaarrekening is niet primair gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en behoeft derhalve niet te leiden tot bevindingen die bij een speciaal gericht onderzoek wel naar voren zouden kunnen komen. Wij hebben kort afstemming gehad met de IT-auditor van de BUCH over de aanpak en uitvoering van de controles op de belangrijkste IT beheersmaatregelen ten aanzien van de kernapplicaties.

Wij hebben het 'rapport feitelijke bevindingen IT-audit 2022 IT General Controls' van de IT-auditor ontvangen. De IT-auditor heeft de opzet, bestaan en werking van de interne beheersmaatregelen voor het waarborgen van de betrouwbaarheid (integriteit en vertrouwelijkheid) en continuïteit van de geautomatiseerde verwerking van de financieel gegevens voor de applicaties Key2Financiën. Youforce (salarissen) en Suites4 Sociaal Domein beoordeeld. Ook de onderliggende infrastructuur en het beheer waar deze applicaties op draaien is hierbij inbegrepen.

Hierbij zijn in 2022 geen materiële tekortkomingen vastgesteld.

8.2 ENSIA 2022

ENSIA ("eenduidige normatiek single information audit") is een gezamenlijk project van enkele ministeries en de VNG/gemeenten. Het project heeft tot doel het ontwikkelen en implementeren van een zo effectief en efficiënt mogelijk ingericht verantwoordingsstelsel voor informatieveiligheid. Hiervoor geldt sinds 1 januari 2020 de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) als norm (tot eind 2019 was dit de BIG).

De verantwoordingsrapportage 2022 (zelfevaluaties) inzake de Basisregistratie adressen en gebouwen (BAG), Grootschalige topografie (BGT) en Ondergrond (BRO) is door uw college op 18 april 2023 vastgelegd. Het oordeel is positief met een score van 100% per onderdeel. Maar zowel in deze rapportage, alsmede in de rapportage inzake Suwinet en Digd beveiliging zijn er op onderdelen voor 2023 weer nieuwe verbeterpunten aangekondigd om de kwaliteit van de processen bij de BUCH organisatie verder te verbeteren.

9. ONTWIKKELINGEN WET- EN REGELGEVING

9.1 Rechtmatigheidsverantwoording 2023

In het najaar 2021 is de Kadernota rechtmatigheid 2022 van de commissie BBV verschenen. Deze nota, die voorheen gericht was op accountants, is nu duidelijk gericht op de gemeenten. Hoofdzakelijk voor de vakspecialisten, maar er is ook een hoofdstuk dat ze specifiek richt op bestuur en raadsleden. Een nuttige nota om ook bestuur en raad, wellicht via de auditcommissie, meer concreet te betrekken bij de verschillende aspecten van de rechtmatigheidscontrole en -verantwoording.

Op dit moment is de (verbijzonderde) interne controle geëquipeerd voor het doen van basiscontrole en detailwaarnemingen en het daarover, in verbale zin intern rapporteren. Nu er bij de afsluiting van het jaar ook moet worden gewogen en getoetst aan een norm in euro's moeten er ook structuren voor deze toetsing worden ontwikkeld. Het ontwikkelen van praktische hulpmiddelen hiervoor is nodig om uiteindelijk op jaarrekening-niveau een totaaloordeel te hebben; en dus het college onderbouwd een uitspraak te kunnen laten doen.

De raad heeft de grenzen voor de rechtmatigheidsverantwoording al eerder vastgesteld op 1% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves. Verder dient jaarlijks invulling te worden gegeven aan de belangrijkste kaders van de raden en colleges, namelijk de rapportagemomenten in de P&C-cyclus en de rapportagewijze in de rekening (het oordeel in de jaarrekening en de uitwerking en toelichting in de bedrijfsvoeringsparagraaf).

9.2 Wijzigingen in controleverklaring

Gebruikers van jaarrekeningen vragen zich al langere tijd af welke werkzaamheden accountants uitvoeren op het gebied van fraude en continuïteit bij de controle van jaarrekeningen. Ook is er bij andere belanghebbenden een toenemende behoefte aan transparantie in zowel de jaarrekening als het jaarverslag over deze onderwerpen. Dit heeft ertoe geleid dat de controlestandaarden op deze gebieden zijn uitgebreid en in de controleverklaring bij de jaarrekening van uw gemeente twee nieuwe secties zijn opgenomen, te weten:

- Controleaanpak frauderisico's;
- Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie.

In deze secties wordt ingegaan welke risico's wij zien ten aanzien van beide onderwerpen, alsmede welke controlewerkzaamheden wij hebben uitgevoerd om deze risico's af te dekken. Waar nodig hebben wij in onze controleverklaring verwezen naar toelichtingen over deze onderwerpen in het jaarverslag en/of de jaarrekening.

9.3 Handreiking Uniform Control Framework (Commissie BADO)

Veel gemeenten zijn bezig om de interne beheersing binnen de organisatie verder te ontwikkelen en uit te bouwen. Een vorm waarin dit gedaan kan worden is het 'control framework'. De directe aanleiding om het control framework verder te ontwikkelen is de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording per 2023.

Om gemeenten meer richting te geven aan de inrichting van het control framework en de keuzes die hierbij gemaakt kunnen worden, heeft de commissie BADO een handreiking opgesteld voor het ontwikkelen van interne controle frameworks bij gemeenten.

De handreiking geeft gemeenten op hoofdlijnen inzicht in hoe ze kunnen nadenken over het voor hen meest passende interne controleraamwerk. De notitie is downloaden op de website van de Commissie BADO.

De Commissie BADO zal naar aanleiding van deze notitie bezien of een inventarisatie van best practices kan worden gemaakt, zodat aan hand van praktijkvoorbeelden meer diepgang gegeven kan worden aan de verdere uitwerking en toepassing van een control framework.

9.4 Handreiking Continuïteit (Commissie BADO)

Bij het opstellen en presenteren van de financiële overzichten moet het college inzicht geven in gebeurtenissen of omstandigheden die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de financiële positie. Vaak gebeurt dit in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement. De gemeenteraad zal ten minste twee keer per jaar, bij de begrotingsbehandeling en bij de vaststelling van de jaarrekening, aandacht schenken aan de (ontwikkeling) van de financiële positie van de gemeente. Op welke wijze de accountant inspeelt op de geschiktheid van de door het college gehanteerde veronderstellingen voor het opvangen van financiële risico's in relatie tot de financiële positie, is een kwestie van professionele oordeelvorming en wordt aangepast aan de specifieke omstandigheden en complexiteit van de controle. Bij een verhoogd risico dat de financiële positie niet toereikend is om de financiële risico's op te vangen, zijn redelijkerwijs meer werkzaamheden noodzakelijk. Omdat deze uitgangspunten niet concreet zijn, heeft de commissie BADO de Notitie Continuïteit uitgebracht. Deze notitie is bedoeld ter ondersteuning van raad, college en accountants bij het verkrijgen van inzicht dat de jaarrekening geeft in de financiële positie.

9.5 Notitie Specifieke uitkeringen met een gering bedrag

Door de forse toename van het aantal specifieke uitkeringen moeten gemeenten en provincies steeds meer gegevens vastleggen, waarbij iedere specifieke uitkering weer andere eisen stelt. De toegenomen verantwoordings-eisen belasten ook de jaarrekeningcontrole. Voor de accountant wordt het steeds moeilijker om de controleactiviteiten uit te voeren binnen een beperkt tijdsbestek. Iedere te controleren specifieke uitkering verhoogt eveneens de controlekosten.

Daarom heeft de commissie BADO de Notitie Specifieke uitkeringen met een gering bedrag opgesteld. In deze notitie wil de commissie een handreiking doen, over hoe de administratieve en controlelasten bij specifieke uitkeringen met een gering bedrag beperkt kunnen worden. De handreiking heeft (nog) geen werkingskracht, maar wordt naar verwachting wel betrokken bij het herzien van de Financiële Verhoudingenwet in 2024.

9.6 Invoering Omgevingswet is een feit

Na een invoeringsproces dat enkele jaren heeft geduurd, is de Omgevingswet dan toch een feit. Op 14 maart 2023 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024. Hiermee is er duidelijkheid gekomen over de invoeringsdatum en ook geborgd dat gemeenten voldoende voorbereidingstijd hebben. Om gemeenten te ondersteunen bij de invoering van de Omgevingswet, heeft de VNG een zogenaamde self-assessment gelanceerd onder de naam Klaar voor de Start. Aan de hand van een aantal stellingen langs negen thema's krijgt u inzicht waar uw gemeente staat richting inwerkingtreding van de Omgevingswet, maar ook voor de periode daarna. Het self-assessment kunt u vinden op www.omgevingswet.vng.nl.

9.7 Aanpassingen in Notitie Overhead

De Notitie Overhead van de Commissie BBV is geactualiseerd. Een belangrijke aanpassing is de definitie van het begrip overhead zelf. Ook zijn er voorbeelden toegevoegd die antwoord geven op actuele vraagstukken. Het concept van de notitie is inmiddels voorgelegd ter consultatie via de website van de commissie BBV. De definitieve versie van de notitie verschijnt naar verwachting eind juni 2023 en wordt van toepassing met ingang van de begroting 2024.

9.8 Duurzaamheidsverslaggeving komt eraan

Het thema duurzaamheid wordt steeds belangrijker in de jaarverslagen van overheden en organisaties. Hierbij speelt het begrip ESG een belangrijke rol. Hierbij staat ESG voor Environment, Social en Governance.

Voor uw gemeente kunnen bijvoorbeeld ESG-normen worden gebruikt om te meten hoe duurzaam en maatschappelijk verantwoord uw gemeente is. Dit kan bijvoorbeeld omvatten hoe de gemeente omgaat met klimaatverandering, hoe ze de leefkwaliteit verbetert voor haar inwoners, hoe transparant en effectief de gemeentelijke bestuursstijl is, en hoe ze omgaat met diversiteit en inclusie.

Duurzaamheidsinformatie in jaarverslagen van bedrijven met meer dan 250 medewerkers moet vanaf 2025 zelfs verplicht getoetst worden door accountants (op basis van de zogeheten Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)). Het door de accountant gecontroleerde en goedgekeurde jaarverslag moet helderheid geven over doelstellingen, strategie en voortgang op de belangrijkste prestatie-indicatoren van haar ESG-doelen. Verder moeten de bedrijven inzicht geven in hun toekomst op het vlak van duurzaamheid.

Het is onze verwachting dat de CSRD binnen afzienbare tijd ook van toepassing wordt voor maatschappelijke organisatie, zoals gemeenten.

10. CONCLUSIE

10.1 Geconstateerde fouten en onzekerheden

De controle heeft primair tot doel een oordeel te geven over getrouwheid en rechtmatigheid. Uit onze werkzaamheden zijn geen andere controleverschillen gebleken dan hierna genoemd. In deze rapportage hebben wij de resterende fouten en onzekerheden rondom het sociaal domein alsmede ten aanzien van de aanbestedingen, benoemd. De belangrijkste controleverschillen ten aanzien van de getrouwheid en rechtmatigheid zijn als volgt.

Rechtmatigheid

- (rest)onzekerheid over de levering prestatie-akkoord van zorggelden door zorgaanbieders Jeugdzorg en Wmo (leveringen met een waarde minder dan € 125.000) en van zorggelden door zorgaanbieders Jeugdwet en Wmo voor zover (nog) geen controleverklaring is ontvangen bedraagt op peildatum 12/13 april 2023 in totaal maximaal € 1,26 miljoen;
- Overige fouten rechtmatigheid PGB/Participatiewet van afgerond € 108.261.

Getrouwheid

- (rest)onzekerheid levering prestatie-akkoord zorggelden van maximaal € 1,26 miljoen.

Gemeten aan deze met u afgesproken normen voor onze controle (€ 630.020 voor fouten getrouwheid en rechtmatigheid en € 1,9 miljoen voor onzekerheden), komen de totale fouten en onzekerheden inzake de getrouwheid en de rechtmatigheid niet uit boven de afgesproken toleranties.

10.2 Controleverklaring

Wij hebben het college van burgemeester en wethouders van uw gemeente gemachtigd onze controleverklaring (de was getekend versie) bij de jaarrekening 2022 van uw gemeente op te nemen. Onze oordelen zoals opgenomen in deze controleverklaring zijn als volgt:

Oordeel	Strekking
De getrouwheid	Goedkeurend
De rechtmatigheid	Goedkeurend

Hierbij zijn wij ervan uitgegaan dat de raad de nu overgelegde jaarrekening 2022 ongewijzigd vaststelt. Indien er nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve vorm van de jaarrekening dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.

Uit hoofde van onze controletaak hebben wij de financiële gegevens in de jaarrekening gecontroleerd. Naast de jaarrekening wordt er een jaarverslag, zijnde de verantwoording over de beleidsbegroting en financiële begroting, ter vaststelling aan uw raad aangeboden.

Wij hebben niet gecontroleerd op de in het jaarverslag opgenomen kerngetallen en toelichtingen. Wij melden wel dat op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 213 lid 3 onder d Gemeentewet het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening. Wij hopen u met vorenstaande van dienst te zijn geweest en zijn graag tot een nadere toelichting bereid.

Hoogachtend,
ETL Assurance & Overheidsaccountants B.V.

Digitaal ondertekend door:
John Olij
6 juli 2023 11:20 +02:00...

mr. drs. J.C. Olij RA

Bijlage : Tabel bevindingen SiSa 2022

Tabel bevindingen SiSa 2022

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TABEL VAN FOUTEN EN ONZEKERHEDEN 2022

Berichtgeverinformatie

Type overheidslaag:	*Gemeente*
Naam berichtgever:	*Gemeente Heiloo*
Berichtgevercode:	*060399*
Rapportage-periode:	*2022*

Deze tabel is in het rapport van bevindingen van de accountant te vinden op: 33

Strekking controleverklaring rechtmatigheid: Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid: Goedkeurend

Fouten en onzekerheden 2022

Nr	Volgnr	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
A13	1	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen	Fout		geen opmerkingen
A13	2	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen	Onzekerheid		geen opmerkingen
A16	1	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Fout		geen opmerkingen
A16	2	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Onzekerheid		geen opmerkingen
B2	1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Fout		geen opmerkingen
B2	2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Onzekerheid		geen opmerkingen
C32	1	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Fout		geen opmerkingen
C32	2	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Onzekerheid		geen opmerkingen
C43	1	Regeling reductie energiegebruik woningen	Fout		geen opmerkingen
C43	2	Regeling reductie energiegebruik woningen	Onzekerheid		geen opmerkingen
C55	1	Aanpak energiearmoede	Fout		geen opmerkingen
C55	2	Aanpak energiearmoede	Onzekerheid		geen opmerkingen
C62	1	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Fout		geen opmerkingen
C62	2	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Onzekerheid		geen opmerkingen
D8	1	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Fout		geen opmerkingen
D8	2	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Onzekerheid		geen opmerkingen
D14	1	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Fout		geen opmerkingen
D14	2	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Onzekerheid		geen opmerkingen
E3	1	Subsidieregeling sanering verkeerslawaai	Fout		geen opmerkingen
E3	2	Subsidieregeling sanering verkeerslawaai	Onzekerheid		geen opmerkingen
E20	1	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Fout		geen opmerkingen
E20	2	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Onzekerheid		geen opmerkingen
E44B	1	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Fout		geen opmerkingen
E44B	2	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid		geen opmerkingen
E84	1	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Fout		geen opmerkingen
E84	2	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Onzekerheid		geen opmerkingen
G2	1	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G2	2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G2	3	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G2	4	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen

Vervolg (2):

G3	1	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G3	2	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G3	3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2022			geen opmerkingen
G3	4	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G3	5	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G3	6	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G3	7	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T_gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G3	8	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G3	9	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T_gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G3	10	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G4	1	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G4	2	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G4	3	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G4	4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G4	5	Tozo 2_ gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G4	6	Tozo 2_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G4	7	Tozo 3_gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G4	8	Tozo 3_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G4	9	Tozo 4_gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G4	10	Tozo 4_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G4	11	Tozo 5_gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G4	12	Tozo 5_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G4	13	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T_gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G4	14	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G4	15	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G4	16	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G10	1	Wet inburgering_ gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G10	2	Wet inburgering_ gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen

Vervolg (3):

G12	1	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T_ gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G12	2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G12	1	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T_gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G12	2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G12	1	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen)_gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G12	2	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen)_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G13	1	Besteding/baten onderwijsroute_gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G13	2	Besteding/baten onderwijsroute_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G13	3	Bestedingen/baten overige voorzieningen_ gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G13	4	Bestedingen/baten overige voorzieningen_ gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
H4	1	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Fout		geen opmerkingen
H4	2	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Onzekerheid		geen opmerkingen
H8	1	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Fout		geen opmerkingen
H8	2	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Onzekerheid		geen opmerkingen